

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/200959,Pokazy-spektaklu-Przez-sciane-Warszawa-20-maja-2024.html>
20.05.2024, 23:57

Pokazy spektaklu „Przez ścianę” - Warszawa, 20 maja 2024

Instytut Pamięci Narodowej oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL zapraszają na kolejne pokazy spektaklu Przez ścianę, które odbędą się 20 maja o godz. 17.00 i 19.00 w budynku muzeum przy ul. Rakowieckiej 37 w Warszawie. Bezpłatne wejściówki można rezerwować pod adresem: [wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl](mailto:wyszarzeniakulturalne@ipn.gov.pl)

Przez ścianę to autorska sztuka teatralna Leszka Zdunia, inspirowana losem Wiesławy Pajdak i Jerzego Śmiechowskiego.

Jesienią 1947 roku obydwójce zostali osadzeni w mokotowskim więzieniu przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie. Powodem były podejrzenia o udział w konspiracji i szpiegostwo.

Ich cele dzieliła cienka ściana. Nawiazali ze sobą kontakt właśnie przez nią, wystukując alfabetem Morse'a różne wiadomości. Zaczęło się od prostych pytań – „kim jesteś, za co siedzisz?”. Kiedy okazało się, że Jerzemu grozi kara śmierci, Wiesława postanowiła za wszelką cenę podtrzymać go na duchu. Pomiędzy wezwaniami na przesłuchania i torturami (oprawcami byli m.in. Humer i Różański), opowiadała Jerzemu krzepiące historie i streszczała książki. Najwięcej czasu poświęciła *Tristanowi i Izoldzie*. Po kilku miesiącach, wciąż porozumiewając się alfabetem Morse'a, Jerzy oświadczył się Wiesi, a ona zgodziła się zostać jego żoną. Zanim jednak mogli się spotkać, minęło niemal 6 lat. Po raz pierwszy „na żywo” zobaczyli się podczas swojego ślubu w zakładzie karnym w Grudziądzu. Kilka tygodni po ślubie Wiesława, na mocy

PRZEZ ŚCIANĘ

20/05/24 17⁰⁰, 19⁰⁰

Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL rezerwacja bezpłatnych wejściówek pod adresem:
ul. Rakowiecka 37, Warszawa [wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl](mailto:wyszarzeniakulturalne@ipn.gov.pl)

Organizator: Instytut Pamięci Narodowej,
Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL

Instytut Pamięci Narodowej
Nasz Dziennik
Krajowa Agencja Wychowawcza

amnestii, opuściła więzienie.

Państwo Śmiechowscy przeżyli wspólnie 55 lat.

Mokotowskie więzienie było miejscem niewyobrażalnego bestialstwa ze strony oprawców, na siłę instalujących w Polsce komunistyczny ład. Z powodów ideologicznych próbowali oni za wszelką cenę upokarzać i pozbawiać godności więźniów politycznych. Stosując różnego rodzaju tortury fizyczne i psychiczne, zmuszali do składania fałszywych zeznań, współpracy z władzą oraz wydawania koleżanek i kolegów, którzy po zakończeniu II wojny światowej nie złożyli broni, bo nie zgadzali się na narzucony porządek. W latach największego terroru – 1945-1956 – w więzieniu wykonano ponad 300 wyroków śmierci. Kilka tysięcy osób zmarło z powodu wycieńczenia lub zakatowania podczas przesłuchań.

Ludzkie dramaty, które rozgrywały się przy ul. Rakowieckiej, były też źródłem niezliczonej ilości pięknych gestów. I o takiej właśnie postawie opowiada sztuka *Przez ścianę* – historia heroicznej walki o drugiego człowieka. Walki podjętej w warunkach upodlenia. To rzecz o miłości, która potrafi wszystko znieść. O miłości, która jest prawdziwie cierpliwa. To opowieść o pięknych ludziach, którzy nie pozwolili zdeptać swojej godności.

Twórcy i artyści:

Magdalena Krylik – w roli Małej

Ksawery Szlenkier – w roli Ju

Leszek Zdun – reżyser

Rafał Odrobina – muzyka

Anna Sasiadek – choreografia

Aleksandra Reda – scenografia